

L'elevat estalvi de les famílies espanyoles ajudarà a mitigar l'impacte del repunt de la inflació

La capacitat d'estalvi de les famílies s'està veient reduïda a causa de l'escalada de la inflació. Així i tot, el 2021, el nivell d'estalvi encara va ser elevat. En concret, la taxa d'estalvi del 2021 va ser de l'11,4% de la renda bruta disponible (RBD), un nivell inferior a l'any de la pandèmia (el 14,9%), tot i que encara molt per damunt del 2019 (el 8,3%). Parlem de 86.500 milions d'euros d'estalvi brut: 24.000 milions d'euros d'estalvi menys que el 2020, però 22.000 més que el 2019.

La caiguda de la taxa d'estalvi de l'any passat s'explica per un augment del consum nominal (el 6,7%) molt superior al de l'RBD (el 2,2%). De cara a enguany, esperem que el consum de les llars continuï creixent amb força en termes nominals, esperonat per la inflació, mentre que l'RBD, tot i que també esperem que avanci a bon ritme, probablement ho farà a un ritme inferior, la qual cosa podria situar la taxa d'estalvi al voltant del 7,0%, un nivell similar al dels anys previs a la pandèmia.

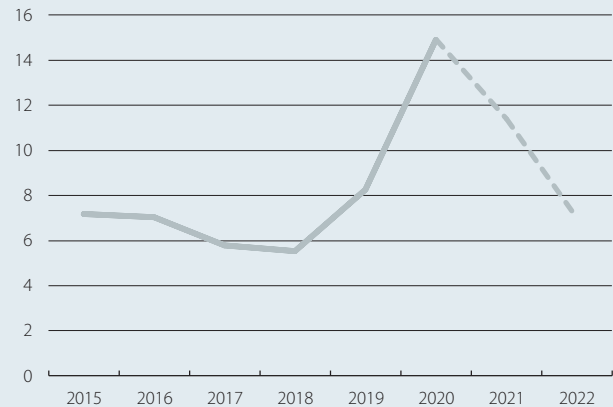
Cal destacar que la capacitat de finançament de les llars es va reduir de manera significativa el 2021 i va passar de 68.700 milions d'euros el 2020 a només 19.220 el 2021. El motiu d'aquesta reducció, a més de la davallada de l'estalvi, va ser el gran augment de la inversió realitzada per les famílies, principalment en habitatge, el 2021: parlem d'una inversió total de 70.000 milions d'euros, gairebé 30.000 milions més que el 2020 i que la mitjana del 2018-2019. Sens dubte, les llars van utilitzar el 2021 una part de l'estalvi per invertir en habitatge, en un context caracteritzat per l'escassa rendibilitat dels dipòsits i per unes condicions financeres favorables. No en va, recordem que, el 2021, es van registrar 565.000 compravendes d'habitatge, el registre més elevat dels 14 últims anys.

Fortalesa de la posició financera de les famílies

Un element positiu que cal subratllar és que la riquesa financera de les famílies va continuar augmentant el 2021: els seus actius financers ascendien, al final del 2021, a 2,695 bilions d'euros, en relació amb els 2,519 bilions del final del 2020. Aquest augment de 176.000 milions es desglossa en una adquisició neta d'actius financers per import de 80.000 milions d'euros i un efecte de revaloració de 93.288 (això últim contrasta amb la caiguda del valor dels actius de 20.000 milions patida el 2020).

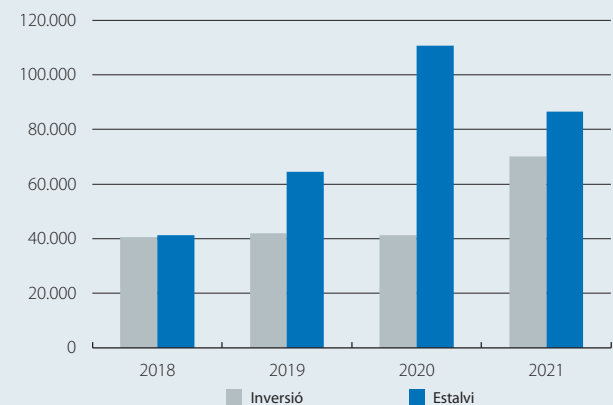
Quins actius financers van adquirir les llars el 2021? Si analitzem els diferents actius financers, el volum destinat a dipòsits va continuar sent important, tot i que inferior al del 2020, i cal destacar un increment de 25.000 milions d'euros en fons d'inversió (vegeu el tercer gràfic).

Espanya: taxa d'estalvi de les llars
(% de la renda bruta disponible)

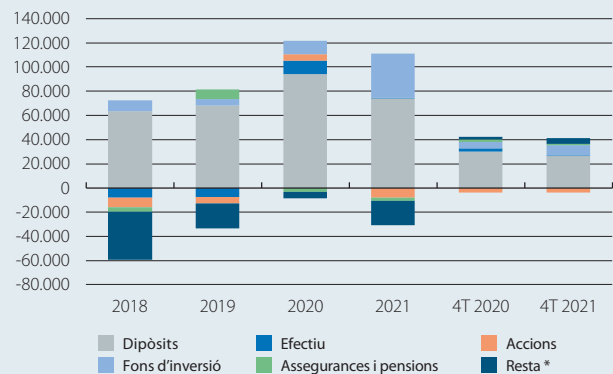
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i de previsions pròpies.

Espanya: estalvi i inversió de les famílies
(Milions d'euros)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc d'Espanya.

Espanya: distribució de l'adquisició neta d'actius financers de les llars
(Milions d'euros (fluxos))

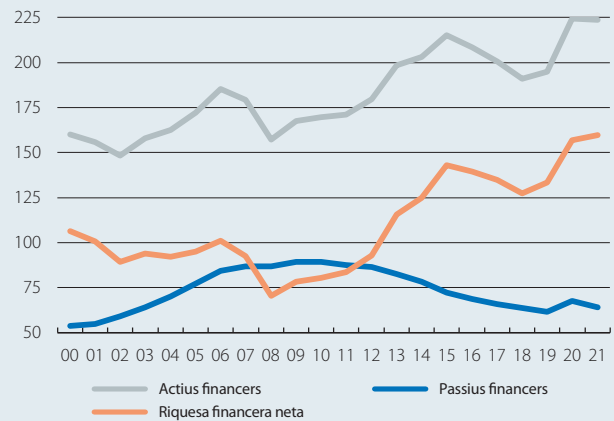
Nota: * Inclou dipòsits no transferibles, altres participacions i crèdits comercials.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc d'Espanya.

Per la seva banda, el deute de les famílies amb prou feines va créixer en 3.700 milions d'euros, fins als 704.100 milions (el 58,4% del PIB, 1,7 p. p. per sota de la zona de l'euro). Aquest increment es va produir per un augment en la contractació de préstecs per valor de 6.690 milions d'euros, contrarestat parcialment per amortitzacions per un import total de 3.100 milions d'euros.

D'aquesta manera, la riquesa financera neta agregada de les famílies (diferència entre els seus actius i els seus passius) va augmentar el 2021 fins als 1,92 bilions d'euros, la qual cosa representa un 9,4% més que l'any anterior, i el 159,7% del PIB, 2,9 punts per damunt del 2020. Aquesta sanejada situació financera de les famílies és un element positiu de cara a esquivar l'impacte de les tensions inflacionistes.

Javier García Arenas

Espanya: balanç financer de les llars (Percentatge sobre el PIB)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc d'Espanya.